

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” โดยใช้ “การบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 ประการ” หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 ประการ หรือ 6 หลัก” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้แก่ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ และ (6) หลักความคุ้มค่า ผู้ศึกษาได้นำเสนอสรุปผลการศึกษาที่สำคัญ แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาระบบนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยที่ประกอบด้วย 5 ข้อ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.1.2 ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.1.3 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.1.4 ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานของรัฐอื่น รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.1.5 ศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการศึกษารั้งนี้ คือ ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่เป็น (1) นายทหารชั้นสัญญาบัตร และ (2) นายทหารชั้นประทวนทั้งหมดจำนวน 5,054 คน และผู้ศึกษาได้นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,200 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบ (pre-test) จำนวน 50 ชุด รวมทั้งผ่านทดสอบหาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งมีระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.913

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 1,200 ชุด ให้กับข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรและนายทหารชั้นประทวนทั้งหมด โดยได้รับความอนุเคราะห์จากหัวหน้าส่วนราชการตลอดจนเพื่อนข้าราชการด้วยกัน และใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2550 รวม 30 วัน สามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาได้จำนวน 1,102 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.83 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกออกไป(1,200ชุด)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาแปลงเป็นข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ คือ SPSS for PC โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.025

ในส่วนของวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปของตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยสถิติที่นำมาใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือเฉลี่ยบวกกว่า S.D. และการทดสอบค่าที (t-test) หลังจากประมาณผลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลมาเขียนบรรยายหรือพรรณนาพร้อมภาพและตารางประกอบ ตามความเหมาะสม

1.3 ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ซึ่งได้แก่ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ และ (6) หลักความคุ้มค่า ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 6 หัวข้อ คือ

1.3.1 สรุปผลข้อมูลส่วนบุคคล

1.3.2 สรุปผลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

1.3.3 สรุปผลความคิดเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

1.3.4 สรุปผลความคิดเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

1.3.5 สรุปผลการเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานอื่น ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.3.6 สรุปภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

นอกจากนี้แล้ว ผู้ศึกษายังได้สรุปผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (delphi) จำนวน 2 คน อีกด้วย

1.3.1 สรุปผลข้อมูลส่วนบุคคล พบร้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีอายุราชการ 20 ปีขึ้นไป และเป็นข้าราชการระดับนายทหารชั้นนายพัน

1.3.2 สรุปผลข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ดังนี้

ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก” ตัวอย่างเช่น (1) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักนิติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กำหนด/ปรับปรุงหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งในการบริหารจัดการด้านกำลังพลให้สอดคล้องกับกฎหมาย และ/หรือ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านกำลังพล มาตรการ และขั้นตอนในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน เป็นต้น (2) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมสนับสนุนส่งเสริมข้าราชการที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน และมีระเบียบวินัย ให้มีความก้าวหน้าในชีวิตราชการ รวมทั้งผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมปฏิบัติดูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน โดยใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการด้านกำลังพล เป็นต้น (3) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใส สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมสร้างทัศนคติที่ดีและสร้างความไว้วางใจซึ้งกันและกันในการให้บริการ ข้อมูลข่าวสาร ตอบข้อสงสัย ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้โปร่งใส เปิดเผยข้อมูลในระบบงานด้านเอกสารและระบบสารสนเทศด้านกำลังพลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา รวมทั้งมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง และได้ตรวจสอบ สอบสวน เพื่อป้องกันและปราบปรามข้าราชการที่กระทำการผิดหลักเกณฑ์ด้านกำลังพลอย่างเคร่งครัด เป็นต้น (4) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความมีส่วนร่วม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้กำหนดนโยบายพร้อมออกหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนให้ข้าราชการยึดถือปฏิบัติเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและระบบการปฏิบัติงานด้านกำลังพลแบบมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีพฤติกรรมการบริหารจัดการด้านกำลังพลแบบมีส่วนร่วม สนับสนุนให้มีการติดตามและการตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการ โดยยึดหลักความมีส่วนร่วม เป็นต้น (5) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความรับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ปฏิบัติงานด้านกำลังพลจนประสบผลสำเร็จตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายด้วยความรับผิดชอบตลอดทั้งด้วยความสำนึกระหนักในสิทธิหน้าที่ รวมทั้งมีการส่งเสริมข้าราชการผู้มีความสามารถและมีความรับผิดชอบด้านกำลังพลโดยให้รางวัลหรือการழงใจด้วยค่าตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนลงโทษข้าราชการที่ขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น และ (6) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมสร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อใช้ความรู้ความสามารถของกำลังพลอย่างเต็มที่ด้วยการสนับสนุนส่งเสริมข้าราชการให้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ หรือตามแผนงานฝึกอบรมของหน่วยงาน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมใช้งบประมาณด้านกำลังพลอย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานสูงสุด เป็นต้น

นอกจากนี้ ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างยังล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลสูง ตามแนวทางการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก” ดังกล่าว

1.3.3 สรุปผลความคิดเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการบริหารจัดการด้าน กำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้ม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า

“สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มมีปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพล ตามแนวทางการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก” ตัวอย่างเช่น (1) ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลัก นิติธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มกำหนด หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ด้านกำลังพล โดยมอบอำนาจตัดสินใจสั่งการให้ผู้บังคับบัญชามากเกินไป รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการด้านกำลังพล ไว้ไม่ชัดเจนที่จะก่อให้เกิดความเสมอภาค เป็นธรรมแก่ข้าราชการทุกระดับชั้น (2) ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้ม ยังขาดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานด้านกำลังพล เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต และการเสียสละ เพื่อหน่วยงานและส่วนรวม รวมทั้งข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้ม ใช้อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับด้านกำลังพลเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนและพวกรหอง (3) ปัญหาการ บริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใส กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า การพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มยังไม่โปร่งใส เท่าที่ควร รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา การให้บริการตอบ ข้อสงสัย ตลอดจนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารด้านกำลังพลของสำนักงาน ปลัดกระทรวงคลาโน้มยังไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร (4) ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพล ตามหลักความมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงคลาโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพล ไม่นากเท่าที่ควร รวมทั้ง เครื่องมือหรือช่องทางในการแสดงความคิดเห็นหรือการเข้ามามีส่วนร่วมของข้าราชการของ สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มยังไม่กว้างขวางเท่าที่ควร (5) ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลัง พลตามหลักความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ข้าราชการบางส่วนของ สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มขาดความสำนึกรักในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคม ส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวม รวมทั้งข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวง คลาโน้มไม่เคราะห์ความคิดเห็นด้านกำลังพลที่แตกต่างของผู้อื่น และ (6) ปัญหาการบริหารจัดการ ด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า การบริหารจัดการ

ด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด รวมทั้งข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้ ความสำคัญกับการเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมไม่นักเท่าที่ควร

1.3.4 สรุปผลความคิดเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ดังนี้

ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทาง การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ตัวอย่างเช่น (1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ด้านกำลังพลตามหลักนิติธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการด้านกำลังพลให้ชัดเจน เสมอภาค และเป็น ธรรมแก่ข้าราชการทุกระดับชั้น รวมทั้งผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควร ยึดถือหลักเกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจและสั่งการด้านกำลังพลมากกว่าใช้คุลpinิจ ตัวตน (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรม กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยในระดับมาก ว่า ข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรมีจิตสำนึกที่ดีในการ ปฏิบัติงานด้านกำลังพล เช่น ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเสียสละเพื่อหน่วยงานและ ส่วนรวม และข้าราชการควรยึดมั่นในความถูกต้องดีงามในการปฏิบัติงานด้านกำลังพล รวมทั้งให้ ความสำคัญต่อผลกระทบในด้านขวัญกำลังใจและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นแก่ หน่วยงานจากการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง (3) แนวทางการ พัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใส กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรปรับแนวทางการพิจารณาความดีความชอบด้านกำลังพล ของข้าราชการให้เป็นไปได้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งควรจัดให้มีการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านกำลังพลที่เป็นประโยชน์แก่ข้าราชการอย่างตรงไปตรงมา (4) แนวทาง การพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับ มาก ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรเปิดโอกาสให้ข้าราชการเข้ามามีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญ ๆ ด้านกำลังพลเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งควรพัฒนาเครื่องมือหรือ ช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมหรือในการแสดงความคิดเห็นของข้าราชการเพิ่มมากและ กว้างขวางขึ้น (5) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการด้านกำลัง

ผลรวมทั้งการตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานด้านกำลังพลเพิ่มมากขึ้น และ (6) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรบริหารจัดการด้านกำลังพลให้ตรงตามความรู้ความสามารถของข้าราชการและเกิดประโยชน์ย่างคุ้มค่าด้วย รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับระบบการประเมินผลด้านกำลังพลเพื่อชี้วัดความคุ้มค่าภายหลังจากที่ข้าราชการได้เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว

1.3.5 สรุปผลการเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มี 5 หัวข้อ ดังนี้

1) ใน การเปรียบเทียบภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต และสูงกว่าหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน

2) ใน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ต่อภาพรวม การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก จำแนกตามเพศ คือเพศชายกับเพศหญิง พนว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนมี ความเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 หลัก ดังกล่าว

3) ใน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ต่อภาพรวม การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก จำแนกตามระดับการศึกษา คือระดับต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า กับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า พนว่ากลุ่มตัวอย่างล้วนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 หลัก ดังกล่าว

4) ใน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ต่อภาพรวม การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก จำแนกตามอาชีวกร คือ 10 ปีขึ้นไปกับ 20 ปีขึ้นไป พนว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 5 หลัก ได้แก่ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม และ (5) หลักความรับผิดชอบ และมีความเห็นแตกต่างกัน 1 หลัก ได้แก่ หลักความคุ้มค่า

5) ใน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ต่อภาพรวม การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก จำแนกตามชั้นยศ คือนายทหารชั้นนายพันกับนายทหารชั้นประทวน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 5 หลัก ได้แก่ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลัก

ความโปรดปราน (4) หลักความรับผิดชอบ และ (5) หลักความคุ้มค่า และมีความเห็นแตกต่างกัน 1 หลัก ได้แก่ หลักความมีส่วนร่วม

1.3.6 สรุปผลภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พนับว่า การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในอนาคต (1) มีแนวโน้มที่จะอำนวยประโยชน์ชั้นต่อกำลังพลสูงกว่าในปัจจุบัน (2) มีแนวโน้มที่จะมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลที่สูงกว่าในปัจจุบัน และ (3) มีแนวโน้มที่จะนำหลักการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ดีอีกด้วย จึงจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้มากกว่าในปัจจุบัน ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างถ้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

2. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้จัดแบ่งหัวข้อเป็น 4 หัวข้อ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.2 การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานของรัฐอื่น รวมทั้งการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.4 การวิเคราะห์ภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.1 การวิเคราะห์การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกันต่อคำถามที่ว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพล ตามแนวทางการบริหารกิจการ

บ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก” โดยกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ทั้ง 6 หลัก เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาจึงนำความเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1.1 การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักนิติธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักนิติธรรมในระดับปานกลาง” แทนที่จะมีความคิดเห็นในระดับมาก เนื่องจาก สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้กำหนดหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งในการบริหารจัดการด้านกำลังพลเพื่อสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคให้แก่ข้าราชการทุกระดับชั้นไว้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เช่น การแต่งตั้งข้าราชการเข้าทำงานตำแหน่งต่าง ๆ ในบางครั้งไม่ได้พิจารณาจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือกำหนดไว้ไม่ชัดเจนทำให้การพิจารณาไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมเท่าที่ควร อีกทั้งผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมบางส่วนได้ใช้คุลพินิจในการบริหารจัดการด้านกำลังพลมากกว่าใช้ หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ เป็นต้น

2.1.2 การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรมในระดับปานกลาง” แทนที่จะมีความคิดเห็นในระดับมาก เนื่องจาก สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมไม่ได้อบรมชี้แจงทำความเข้าใจอย่างกว้างขวางและมากเท่าที่ควร เพื่อให้ข้าราชการทราบและถือปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมด้านกำลังพลเพื่อยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่ได้กำหนดหลักคุณธรรมด้านกำลังพลไว้อย่างชัดเจนเท่าที่ควร เช่น หลักการพิจารณาความดีความชอบเพื่อประกาศเป็นหลักปฏิบัติไว้อย่างเปิดเผยเพื่อให้ทุกฝ่ายนำไปใช้ปฏิบัติเป็นต้น

2.1.3 การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใส ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใสในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจาก กระบวนการบริหารจัดการด้านกำลังพลในการพิจารณาความดีความชอบยังไม่เปิดเผยและโปร่งใสเท่าที่ควร อีกทั้งไม่ได้ขัดสำรวมความคิดเห็นหรือความพึงพอใจของข้าราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านกำลังพลอย่างโปร่งใสและเปิดเผยมากนัก

2.1.4 การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจาก สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักให้ข้าราชการเห็นคุณค่าและ

ความสำคัญของความมีส่วนร่วมด้านกำลังพล พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ข้าราชการเข้ามานี้ส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขไม่นากเท่าที่ควร อีกทั้งไม่ได้ยกย่องชูเชยข้าราชการที่ใช้หลักความมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านกำลังพลจนทำให้หน่วยประสบความสำเร็จตามหลักความมีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร

2.1.5 การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความรับผิดชอบ ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความรับผิดชอบในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากผู้บังคับบัญชาบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ปัญหาและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านกำลังพล รับฟังและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างกันไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีระบบการติดตามและประเมินผลด้านกำลังพลที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือไม่มากเท่าที่ควร นอกจากนี้ การควบคุมตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอกระทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

2.1.6 การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่า ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่าในระดับปานกลาง” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีระบบการชี้วัดความคุ้มค่าพร้อมกับมีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลด้านกำลังพลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งการบริหารจัดการด้านกำลังพลด้วยความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการยังไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งครอบคลุมเรื่อง การวางแผน และการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของข้าราชการอย่างแท้จริงด้วย

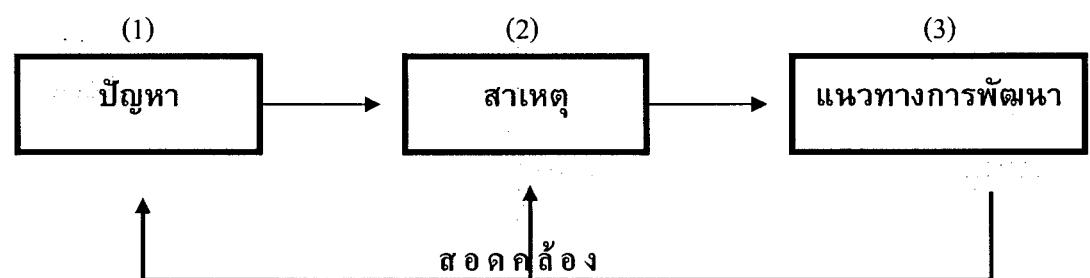
2.2 การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ผู้ศึกษามีความเห็นว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมี “ปัญหา” ในการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก และเนื่องจากในแต่ละหลักมีหลายปัญหา จึงอยู่กับบุนมูลของของแต่ละคน เช่น ปัญหาการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมอาจแบ่งเป็น (1) ปัญหาที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ด้านกำลังพลโดยมองอำนาจตัดสินใจสั่งการให้ผู้บังคับบัญชามากเกินไป และ (2) ปัญหาที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการด้านกำลังพลไว้ไม่ชัดเจนที่จะก่อให้เกิดความเสมอภาค เป็นธรรมแก่ข้าราชการทุกระดับชั้น ก็ได้ เป็นต้น แต่ในที่นี้ ผู้ศึกษาได้

ยกตัวอย่างเฉพาะปัญหาที่สำคัญที่สุด หลักละ 1 ปัญหาเท่านั้น โดยแต่ละปัญหาได้นำมาจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในบทที่ 4 ตารางที่ 4.9 ที่มีเครื่องหมาย * และได้นำกรอบแนวคิดทางวิชาการ คือ “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” ของ วิรัช วิรัชนิภารรณ (2550) ในบทความเรื่อง “แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ การประยุกต์และการพัฒนา” คันคืนวันที่ 18 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.wiruch.com> มาปรับใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ กรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา โดยได้เสนอ “สาเหตุ” 2 สาเหตุ และ “แนวทางการพัฒนา” การบริหารจัดการ 2 แนวทาง ควบคู่ไปด้วย ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ ดังได้แสดงไว้ในภาพที่ 5.1 ดังนี้

หมายเหตุ ปัญหาแต่ละข้อในภาพที่ 5.1 ข้างล่างนี้ได้นำมาจากบทที่ 4 ตารางที่ 4.9 ที่มีเครื่องหมาย *

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา

1. ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักนิติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กำหนดให้ความต้องการที่ต่างๆ ด้านกำลังพลโดยมอนอานาดัดสินใจสั่งการให้ผู้บังคับบัญชา มากเกินไป เช่น ในเรื่องการพิจารณาความคืบความชอบแก้กำลังพลตลอดจนการพิจารณาปรับนัยข้อต่างๆ

1.1 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ให้ความสนใจหลักเกณฑ์ต่างๆ ใน การดำเนินการด้านกำลังพลไม่มากเท่าที่ควร

1.1 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องความรู้ความเข้าใจและความสนใจหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการดำเนินการด้านกำลังพล ในเวลาเดียวกัน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรให้ความสนใจและศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการดำเนินการด้านกำลังพลด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น

2. ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรม ข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมยังขาด จิตสำนึกรักการบังคับบัญชาที่ดีในการตัดสินใจสั่งการที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมด้วย

1.2 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมขาดจิตสำนึกที่ดีในการตัดสินใจสั่งการที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมด้วย

1.2 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาที่ดีในการตัดสินใจสั่งการที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมด้วย ในเวลาเดียวกัน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรมีจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาที่ดีไม่ตัดสินใจดำเนินการใด ๆ โดยพละการ พร้อมกับศึกษาหาความรู้หรือรับฟังข้อเสนอและจากผู้เกี่ยวข้องโดยละเอียดถี่ถ้วน

2.1 ข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมขาดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องในเรื่องจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาด้านกำลังพล

2.1 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรฝึกอบรมข้าราชการทุกระดับอย่างต่อเนื่องในเรื่องจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาด้านกำลังพล พร้อมกับประเมินผลด้วยว่าข้าราชการที่เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการทุกระดับเห็นคุณค่าของผู้ที่มีจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาด้านกำลังพล ยกย่องผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ ขันต อดทน และมีระเบียบวินัยและธรรมาภิบาลที่ดี ประพฤติดีทุกรูป

2.2 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมไม่ได้ปลูกฝังหรือความคุ้มครองให้ข้าราชการทุกระดับมีคุณธรรมและจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาด้านกำลังพล

2.2 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องการปลูกฝังหรือความคุ้มครองผู้ได้บังคับบัญชาให้มีจิตสำนึกรักการบังคับบัญชาด้านกำลังพล พร้อมกันนั้น ผู้บังคับบัญชาทุก

<p>3. ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใส การพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการ ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมยังไม่โปร่งใสเท่าที่ควร โดยโปร่งใส หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีการควบคุม และ/หรือ ตรวจสอบได้</p>	<p>3.1 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ขาดจิตใจหรือจิตสำนึกที่ดีในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการอย่างโปร่งใส</p> <p>3.2 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมขาดการดูแลควบคุม ตรวจสอบการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้การพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐาน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ยังไม่ได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือนักคลกภายนอก เช่น สื่อมวลชนและประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบตามข้อบทของกฎหมายมากเท่าที่ควร</p>	<p>ระดับควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของการมีจิตสำนึกรักในประเทศ ภูมิปัญญาด้านกำลังพล เช่น มั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และเติบโตเพื่อหน่วยงานและส่วนรวม เป็นต้น</p> <p>3.1 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องการมีจิตสำนึกรักใน การพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งรวมทั้งเรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่ประกอบด้วยขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาความดีความชอบด้านกำลังพลทั้งหมดอย่างครบถ้วน สมบูรณ์</p> <p>3.2 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเพิ่มการดูแลควบคุม ตรวจสอบการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง เพื่อให้พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐาน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือนักคลกภายนอก เช่น สื่อมวลชนและประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบตามข้อบทของกฎหมายเพิ่มมากขึ้น ด้วย</p>
--	---	--

<p>4. ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความมีส่วนร่วม ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพลไม่นัก เท่าที่ควร กล่าวว่าคือ การไม่เปิดโอกาสและไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของข้าราชการในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญ ๆ บางเรื่อง เช่น การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานและการพัฒนางานด้านกำลังพล ตลอดจนสวัสดิการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของข้าราชการส่วนใหญ่เป็นต้น</p>	<p>4.1 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมไม่เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของข้าราชการในการบริหารจัดการด้านกำลังพล</p>	<p>4.1 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องความสำคัญของการมีส่วนร่วมของข้าราชการในการบริหารจัดการด้านกำลังพล พร้อมกันนั้น ควรรณรงค์ให้ผู้บังคับบัญชาและข้าราชการทุกระดับเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม การรับฟังความคิดเห็น และนำความคิดเห็นด้านกำลังพลไปปฏิบัติหรือปรับใช้</p> <p>4.2 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องการมีจิตใจหรือจิตสำนึกที่ไม่ให้การสนับสนุนการเปิดโอกาสให้ข้าราชการที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพล</p>
<p>5. ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความรับผิดชอบ ข้าราชการบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ขาดความสำนึกรักในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวม หน่วยงานโดยรวมซึ่งหมายถึง ข้าราชการบางส่วนบางคงปฏิบัติงานด้านกำลังพลโดยขาดความรับผิดชอบรวมทั้งขาดความสำนึกรักหนักในสิทธิและหน้าที่ที่ตนมีอยู่ เช่น การละเลยต่อการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ หรือปฏิบัติงานล่าช้าจนเป็นเหตุให้ผลลัพธ์เรื่องของการปฏิบัติงานของหน่วยโดยรวมไม่มี</p>	<p>5.1 ข้าราชการทุกระดับขาดความรู้ความเข้าใจและขาดการฝึกอบรมในเรื่องความสำนึกรักในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวม</p>	<p>5.1 สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรจัดการฝึกอบรม ข้าราชการทุกระดับเป็นประจำเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องความสำนึกรักในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวม นอกจากนี้ ควรประเมินผลด้วยว่า ข้าราชการที่เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้ไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งควรจัดทำ/ปรับปรุงระบบการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานโดยทำ การตรวจสอบเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง</p>

<p>6. ปัญหาการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่า การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มยังไม่ถูกให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้เงื่อนไขประมวลที่มีอยู่อย่างจำกัด</p>	<p>5.2 ผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มขาดความคุ้มค่าแล้วข้าราชการผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสำนึกในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวม</p>	<p>5.2 สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องการความคุ้มค่าแล้วข้าราชการผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสำนึกในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวม ในเวลาเดียวกัน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีและมีการรณรงค์ในเรื่องความสำนึกในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมส่วนรวมหรือต่อหน่วยงานโดยรวมด้วย</p>
	<p>6.1 ผู้บังคับบัญชาของสำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านกำลังพลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้เงื่อนไขประมวลที่มีอยู่อย่างจำกัด</p>	<p>6.1 สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านกำลังพลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้เงื่อนไขประมวลที่มีอยู่อย่างจำกัด</p>
	<p>6.2 สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มควรคุ้มครองส่วนบุคคล บริหารจัดการด้านกำลังพลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้เงื่อนไขประมวลที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างไม่เข้มงวดเท่าที่ควร</p>	<p>6.2 สำนักงานปลัดกระทรวงคลาโน้มควรคุ้มครองส่วนบุคคล บริหารจัดการด้านกำลังพลอย่างต่อเนื่องและเข้มงวดเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานภายใต้เงื่อนไขประมวลที่มีอยู่อย่างจำกัด พร้อมกันนั้น ควรมีระบบการชี้วัดหรือตัวชี้วัดความคุ้มค่าที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างจริงจังด้วย</p>

ภารที่ 5.1 ภาคร่วมปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของ
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก
โดยยึดกรอบแนวคิดที่ประกอบด้วย ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา ที่เรียกว่า
“กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” มาประยุกต์ใช้

2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในปัจจุบันกับในอดีต และกับหน่วยงานของรัฐอื่น รวมทั้งการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แบ่งเป็น 3 หัวข้อ

2.3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในปัจจุบันกับในอดีต ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า “การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากในปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ได้ตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายด้วยความรับผิดชอบ สำนักทะนงกับในสิทธิหน้าที่ และมีการส่งเสริมข้าราชการผู้มีความสามารถและมีความรับผิดชอบให้ได้รับรางวัล ซึ่งเป็นประกาศเกียรติคุณหรือค่าตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ บ้างพอสมควร นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมยังได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้กับหน่วยงาน ซึ่งแต่เดิมการดำเนินงานจะใช้วิธีการบันทึกข้อมูลด้วยมือ แต่ในปัจจุบันมีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้บันทึกข้อมูลแทน ซึ่งสะดวกและง่ายต่อการค้นหาข้อมูล ตลอดจนการคำนวณสถิติต่าง ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ก็สามารถประมวลผลได้ทันทีไม่ต้องเสียเวลานาน แต่จำนวนเครื่องมือและความทันสมัยในรูปแบบการใช้งานเป็นระบบเครือข่ายยังไม่เพียงพอและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2.3.2 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมในปัจจุบันกับหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า “การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมในปัจจุบันสูงกว่าหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน” แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานของภาครัฐ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ กระบวนการบัญชีดิจิทัล มีสายการบังคับบัญชาเป็นตามลำดับชั้น มีขั้นตอนการปฏิบัติมาก อีกทั้งมีอัตรากำลังพลที่เป็นประจำหน่วย และ/หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นจำนวนมาก จึงทำให้การบริหารจัดการด้านกำลังพลยังไม่คุ้นค่ากับงบประมาณที่ได้รับหรือใช้ไปมากเท่าที่ควร เช่นนี้ แตกต่างจากหน่วยงานของรัฐอื่นในระดับเดียวกันที่มีสายการบังคับบัญชาสั้นกว่า มีการบริหารจัดการด้านอัตรากำลังพลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากกว่า

**2.3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อ
ภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แบ่งเป็น 4
หัวข้อ ดังนี้**

1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนก
ตามเพศ คือ ชายและเพศหญิง ต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงาน
ปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 หลัก ได้แก่ (1) ด้านหลักนิติธรรม (2) ด้านหลักคุณธรรม
(3) ด้านหลักความโปร่งใส (4) ด้านหลักความมีส่วนร่วม (5) ด้านหลักความรับผิดชอบ และ
(6) ด้านหลักความคุ้มค่า

ผู้ศึกษามีความเห็นว่า เหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ดังกล่าว มี
มีความเห็นต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตาม
แนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 หลัก (ร้อยละ 100.00)
เช่นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะมีมุ่งมองหรือ
ความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงาน
ปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนก
ตามระดับการศึกษา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ต่อภาพรวม
การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 หลัก
ดังกล่าว

ผู้ศึกษามีความเห็นว่า เหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ดังกล่าว มี
ความเห็นต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตาม
แนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ว่า ไม่แตกต่างกัน 6 หลัก (ร้อยละ 100.00) เช่นนี้
ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จำแนกตามระดับการศึกษาดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะมี
มุ่งมองหรือความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของ
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
จำแนกตามอายุราชการ คือ 10 ปีขึ้นไปและ 20 ปีขึ้นไป ต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพล
ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก
พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 5 หลัก ได้แก่ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม

(3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม และ (5) หลักความรับผิดชอบ และมีความเห็นแตกต่างกัน 1 หลัก ได้แก่ หลักความคุ้มค่า

ผู้ศึกษามีความเห็นว่า เหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มดังกล่าวนี้ มีความเห็นต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ว่า ไม่แตกต่างกัน 5 หลัก (ร้อยละ 83.34) และแตกต่างกัน 1 หลัก (ร้อยละ 16.66) เช่นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มจำแนกตามอาชญากรรมดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะมีมุ่งมองหรือความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ในเรื่องภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

4) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามชั้นยศ คือ นายทหารชั้นนายพันและนายทหารชั้นประทวน ต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 5 หลัก ได้แก่ (1) ด้านหลักนิติธรรม (2) ด้านหลักคุณธรรม (3) ด้านหลักความโปร่งใส (4) ด้านหลักความรับผิดชอบ และ (5) ด้านหลักความคุ้มค่า และมีความเห็นแตกต่างกัน 1 หลัก ได้แก่ หลักความมีส่วนร่วม

ผู้ศึกษามีความเห็นว่า เหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มดังกล่าวนี้ มีความเห็นต่อภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก ว่า ไม่แตกต่างกัน 5 หลัก (ร้อยละ 83.34) และแตกต่างกัน 1 หลัก (ร้อยละ 16.66) เช่นนี้ ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มจำแนกตามชั้นยศ ดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะมีมุ่งมองหรือความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ในเรื่องภาพรวมการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก

2.4 การวิเคราะห์ภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในอนาคต (1) มีแนวโน้มที่จะอำนวยประโยชน์ต่อกำลังพลสูงกว่าในปัจจุบัน (2) มีแนวโน้มสูงกว่าในปัจจุบัน และ (3) มีแนวโน้มที่จะนำหลักการบริหารจัดการด้านกำลังพลตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ก็อปปูนิติอย่างจริงจังและต่อเนื่องมากกว่าในปัจจุบัน เหล่านี้นือจากสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้เลื่อนเห็นถึงคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม มีแนวโน้มที่จะสนับสนุน

ส่งเสริมให้ราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน และมีระเบียบวินัย ส่งเสริมให้ข้าราชการมีความก้าวหน้าในชีวิตบรรหาร สามารถบริหารจัดการด้านกำลังพลได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งมีแนวโน้มที่จะนำระบบด้วยวัสดุความคุ้มค่า พร้อมมีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการตรวจสอบ ตลอดจนมีแผนในการนำเอาระบบที่พิเศษหรือรูปแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพร้อมกับระบบสารสนเทศแบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยง สามารถถ่ายโอนสืบคืบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วโดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปที่เป็นมาตรฐานแบบอย่างเดียวกัน ผลการดำเนินงานตามที่กล่าวมานี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง

นอกจากข้างต้นนี้แล้ว ผู้ศึกษาฯ ได้สรุปผลการสัมภาษณ์แบบลึกลึกลึกทางผู้เชี่ยวชาญ (delphi) จำนวน 2 คน ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ พลโทพิณภรณ์ สวีวัฒน์ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2550 เวลา 09.00 น.

ถึง 09.45 น. รวม 45 นาที สัมภาษณ์ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พลโทพิณภรณ์ สวีวัฒน์ ได้กล่าวว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ยังขาดหลักคุณธรรม, หลักความโปร่งใส, หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการหรือการปรับย้ายกำลังพลเข้ารับราชการตามตำแหน่งต่าง ๆ ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นมาตรฐานแน่ชัด ทำให้ผู้มีอำนาจบางส่วนใช้อำนาจในการบริหารจัดการด้านกำลังพล ตามอำเภอใจและไม่ชอบเขต ดังนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นมาตรฐาน สำหรับการดำเนินการด้านกำลังพล ยกตัวอย่างเช่น การบรรจุ การปรับย้าย การพิจารณาบำเหน็จ ประจำปี หรือการพิจารณาลงทัณฑ์กำลังพล เพื่อให้ผู้มีอำนาจจะต้องใช้หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า มาใช้ประกอบดุลยพินิจในการตัดสินใจ และควรพิจารณาขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยจัดจากผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาหรือแต่งตั้งที่ประกษา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถดีเยี่ยม ให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะตามหลักดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามหลักการและแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ปัญหานี้ ประการได้แก่ ข้าราชการบางส่วนขาดความสำนึกรักภารกิจในความรับผิดชอบต่อหน่วยงานและสังคม โดยรวม อีกทั้งผู้บังคับบัญชาบางส่วนขาดการควบคุมดูแลให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความสำนึกรักภารกิจในความรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการด้านกำลังพล โดยการควบคุมดูแลให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ สำหรับการบริหารจัดการด้านกำลังพลในอนาคตควรส่งเสริมในเรื่องสิทธิ์กำลังพลให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา

เพื่อเป็นข้อมูลและกำลังใจในการอันที่จะทำให้กำลังพลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2) การสัมภาษณ์ พันเอกชัยพฤกษ์ พูนสวัสดิ์ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2550 เวลา

10.00 น. ถึง 10.40 น. รวม 40 นาที สัมภาษณ์ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พันเอกชัยพฤกษ์ พูนสวัสดิ์ ได้กล่าวว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ การพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการยังไม่โปร่งใสเท่าที่ควร ทั้งนี้ เป็น เพราะข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพลไม่นักเท่าที่ควร ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงควรส่งเสริมให้ข้าราชการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพล โดยในอนาคตควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้หน่วยงาน เพื่อพัฒนาขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และปรับปรุงงานที่ชำช้อนให้สะควรควรเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรม เพิ่มมากขึ้น

สำหรับรายละเอียดของการสัมภาษณ์แนวลึกของทั้ง 2 คน ได้แสดงไว้ในภาคผนวก

3. ข้อเสนอแนะ

แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ตามลำดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การเสนอแนะให้การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เนื่องจากการศึกษาระบบที่ได้นำการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 หลัก มาเป็นกรอบแนวคิด ดังนั้น การนำเสนอข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาต่อจากนี้ไป จึงจัดกลุ่มตามกรอบแนวคิดนี้ด้วย

1) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักนิติธรรม มี 3 ข้อ

หนึ่ง กล่าวได้ว่า หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านกำลังพลที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมใช้อยู่ทุกวันนี้ นับว่ามีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรมซึ่งได้สร้างความเสมอภาคและเป็นธรรม

ให้แก่ข้าราชการทุกระดับชั้นพอสมควร แต่อย่างไรก็ได้ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรจัดให้มีการพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องการให้ความสนใจ การศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งการใช้หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ตลอดจนมาตรฐานการต่าง ๆ ในการดำเนินการด้านกำลังพลอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าการใช้คุณพินิจส่วนตัว

สอง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องการมีจิตสำนึกรักการศึกษาที่ดีในการตัดสินใจสั่งการที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อประกอบการพิจารณา ไม่ตัดสินใจดำเนินการใด ๆ โดยพละการรับฟังข้อเสนอและจากผู้เกี่ยวข้องโดยละเอียดถี่ถ้วนแล้ว การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจะยิ่งส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมเพิ่มมากขึ้น

สาม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ คำสั่ง และมาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินการด้านกำลังพลที่อำนวยประโยชน์ให้แก่ข้าราชการ และหน่วยงาน ได้อย่างเป็นธรรม สร้างความยุติธรรมต่อกันฝ่ายในสังคม และต้องมีผู้ใช้กฎหมายและระบบยุติธรรมที่ดีด้วย เช่นนี้ พอก็ยังคงได้กับแนวคิดของ อานันท์ ปันยารชุน ในปี พ.ศ. 2542 ป้ำสูกพาพิเศษในการประชุมทางวิชาการเพื่อแนะนำชุดโครงการวิจัย เรื่อง “การปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” จัดโดยคณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ (กสн.) วันที่ 16 สิงหาคม 2542 ณ โรงแรมเดอะแกรนด์ โดยกล่าวว่า กฎหมายที่สามารถส่งเสริมธรรมาภิบาล ได้นั้นจะต้องเป็นกฎหมายที่สามารถจัดสรรงประโยชน์ของบุคคลทุกคนทุกหมู่เหล่าในสังคม ได้อย่างเป็นธรรม กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่อยู่ภายใต้หลักนิติธรรม ซึ่งต้องมีทั้งกฎหมายที่มีความยุติธรรมต่อกันฝ่ายในสังคมและปัจเจกชน และต้องมีผู้ใช้กฎหมายและระบบยุติธรรมที่ดีด้วย

2) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักคุณธรรม มี 4 ข้อ

หนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมสนับสนุนส่งเสริมปลูกฝังให้ข้าราชการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และรณรงค์ต่อต้านผู้ประพฤติทุจริต โดยจัดให้มีการพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับอย่างต่อเนื่องในเรื่องการปลูกฝังหรือความคุ้มครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีจิตสำนึกรักการศึกษาที่ดีในการปฏิบัติงานด้านกำลังพล และฝึกอบรมทำความเข้าใจให้ข้าราชการทุกระดับรู้จักและปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม พร้อมกับประเมินผลด้วยว่า ข้าราชการที่เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด นอกจากที่กล่าวมาแล้ว

สอง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรสนับสนุนให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการทุกระดับด้วย ทั้งนี้ สอดคล้องตามแนวคิดของ วิรช วิรชนิภารบรรณ (2548: 428) ใน “ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา” ที่ได้สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมและจริยธรรมของฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มขึ้น กล่าวคือ สามารถสำคัญของการประพฤติมิชอบในวงราชการมาจากการเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติมิชอบนั้นสืบเนื่องมาจากคุณธรรมหรือจริยธรรม หรืออาจเรียกว่า จิตใจ จิตสำนึก จิตวิญญาณ และอุดมการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น กล่าวได้ว่า คุณธรรมหรือจริยธรรมมีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งรวมทั้งการกระทำให้ร่องคเว้นการกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันส่งผลกระทบถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยรวม กองประกันการควบคุมตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งอาจเนื่องจากเป็นพวකเดียวกัน สีเดียวกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่แนวโน้มการบริหารจัดการจะเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมตลอดจนคุณธรรมหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้นด้วย สำหรับตัวอย่างบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เช่น ประชาชนสถาบันการศึกษา องค์การเอกชน และสื่อมวลชน

สาม ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานภายใต้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการด้านกำลังพล เช่น ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต และเติบโตเพื่อหน่วยงานและส่วนรวม เน้นความรู้ความสามารถมากกว่าระบบอุปถัมภ์ เนพะในส่วนของการที่ผู้บังคับบัญชาประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรช วิรชนิภารบรรณ (2550) ในบทความเรื่อง “แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ การประยุกต์และการพัฒนา” คืนคืนวันที่ 18 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.wiruch.com> ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการ คือ การประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี โดยพัฒนาตนเอง ทั้งด้านคุณภาพและคุณธรรม มีดังนี้ (1) ผู้บังคับบัญชาความมองตัวเองและพยายามพัฒนาตนเอง (2) ผู้นำต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี (3) มีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาข้าราชการอย่างชัดเจน (4) จัดทำโครงการพัฒนาข้าราชการระยะยาว (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาควบคุมตรวจสอบ เช่น สื่อมวลชน เป็นต้น และ (6) ควรสนับสนุนการดำเนินงานในลักษณะที่ “ยกย่องคนดีและนินทาคนเลว” ตามหลักทางพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง ชัดเจน และต่อเนื่องด้วย และได้กล่าวถึง แนวทางที่ผู้บังคับบัญชาประพฤติปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการมีจริยธรรม

ว่า บังคับบัญชาของหน่วยงานควรที่จะประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการ โดยใช้ วิชาความรู้และประสบการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

สำหรับการประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชานั้น อาจจะ ดำเนินการโดย (1) บริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และพยายามแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน อย่างต่อเนื่อง เช่น ไม่เรียกร้องหรือรับทรัพย์สินเงินทองที่มิชอบ (2) เสียสละประโยชน์และเสียสละ ความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม (3) ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่อย่างภาคภูมิใจ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และมีจรรยาบรรณ (4) มีไมตรีจิต (courtesy) ซึ่งครอบคลุมถึง การมีมารยาท ความสุภาพ มีอัธยาศัย ความเอื้อเฟื้อและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (5) ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับ (respect) หรือให้ได้รับความ ศรัทธาจากประชาชน (6) เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ รู้จักพอ (7) สนับสนุนและยกย่องคนดี (8) มีความ เป็นผู้เชี่ยวชาญและนำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และในการพัฒนาระบบ ราชการ (9) มีการบริหารจัดการที่แสดงถึงความเป็นมืออาชีพ (professionalism) และ (10) มิใช่เป็น เพียงผู้นำท่านนี้ แต่เป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูง ซึ่งสอดคล้องกับข้อความที่ว่า A leader without leadership is not a leader

สี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพิจารณาประกาศเกียรติคุณ หรือเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย เพื่อให้ได้รับการยกย่อง และมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

3) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความโปร่งใส มี 3 ข้อ

หนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรที่จะดำเนินการในเรื่องการ พัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ในเรื่องการมีจิตสำนึกรักการดีในการพิจารณาความดี ความชอบของข้าราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งรวมทั้งเรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่ ประกอบด้วยขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาความดีความชอบด้านกำลังพลทั้งหมดอย่าง โปร่งใส ครบถ้วน สมบูรณ์ ตรงไปตรงมา

สอง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรสร้างระบบการให้บริการ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งengคงข้อมูลของข้าราชการ โดยใช้ระบบเครือข่ายสารสนเทศเป็นหลักเพื่อให้ สามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสเป็นธรรม รวมทั้งเพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดี และก่อให้เกิดความไว้วางใจในระบบงานด้านกำลังพลอันจะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานโดยรวม ซึ่งในส่วนของการสร้างระบบการให้บริการข้อมูลข่าวสาร โดยใช้ระบบ เครือข่ายสารสนเทศเพื่อความโปร่งใส นี้ น สดคล้องกับแนวคิดของ พัฒนาอักษรพุกน้ำ พุนสวัสดิ์ (ตามข้อ 2.4 ข้างต้น และในภาคผนวก) ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ ด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ การพิจารณาความดีความชอบของ

ข้าราชการยังไม่โปรดใช้เท่าที่ควร ทั้งนี้ เป็นพระข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเขามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพลไม่น่าเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงควรส่งเสริมให้ข้าราชการเขามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านกำลังพล โดยในอนาคตควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาขั้นตอนในการทำงาน ปรับปรุงงานที่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนให้ลดลง รวดเร็ว ถูกต้อง โปรดใช้เป็นธรรม

สาม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรเพิ่มการดูแลความคุณ
 ตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาในด้าน ต่างๆ เช่น การพิจารณาความดีความชอบ การพิจารณาปรับย้ายข้าราชการ ให้เป็นไปอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็งเพื่อป้องกันและลงโทษข้าราชการที่กระทำการผิดกฎหมาย ให้การพิจารณาความดีความชอบเป็นไปอย่างมีระบบ ได้มาตรฐาน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดด้วยความโปร่งใสของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้การทุจริตเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องกระทำได้ยาก ทั้งนี้ ในส่วนของความโปร่งใสของกระบวนการตัดสินใจ สองคล้องกับแนวคิดของ นวรัศก์ อุวรรณโณ (2543: 13-14) ในเอกสารเรื่อง “การสร้างธรรมาภิบาล good governance ในสังคมไทย 2543” ที่ได้กล่าวไว้ว่า เป้าหมายของธรรมาภิบาล คือ การพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของทุกภาคในสังคม กระบวนการที่เป็นหัวใจของธรรมาภิบาล มี 3 ส่วน ที่จะต้องเชื่อมโยงกัน ส่วนหนึ่ง คือความโปร่งใสของกระบวนการตัดสินใจ (transparency) ซึ่งทำให้การทุจริตและบิดเบือนประโยชน์ของภาคอื่น ๆ ไปเป็นของตนกระทำได้ยากหรือกระทำไม่ได้ อีกทั้งแนวคิดดังกล่าวข้างต้นยังมีความสอดคล้องและเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้มีคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลเพื่อให้เป็นกระบวนการในการพิจารณาตรวจสอบในชั้นหนึ่งด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551 (2551, 31 มกราคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 125 ตอน 26 ก หน้า 35-50 ในมาตรา 25 ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการชั้นคณะกรรมการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เจ้ากรมสมิบัติเป็นผู้ช่วยเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในกองทัพไทย และระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและส่วนราชการในกองทัพไทย

4) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความมีส่วนร่วม มี 2 ข้อ

หนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรม

ผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องความสำคัญของการมีส่วนร่วมของข้าราชการในการบริหารจัดการด้านกำลังพล พร้อมกันนี้ ควรรณรงค์สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักให้ผู้บังคับบัญชาและข้าราชการทุกระดับเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม

สอง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเปิดโอกาสให้ข้าราชการที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียจากการบริหารจัดการของหน่วยเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยรับฟังความคิดเห็น และนำความคิดเห็นด้านกำลังพลไปแก้ไข ปฏิบัติหรือปรับใช้ในกระบวนการตัดสินใจ พร้อมทั้งสร้างหลักประกันความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพรับราชการ ให้แก่ข้าราชการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สำหรับการสนับสนุนเพื่อเปิดโอกาสให้ข้าราชการเข้ามามีส่วนร่วมนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของชัยสิทธิ์ เลดิมมีประเสริฐ (2542 อ้างถึงใน ชัชวาลย์ ทัศนิวัติ 2550: 94) ในบทความเรื่อง “ธรรมากิบาล : จากแนวความคิดสู่หลักปฏิบัติเพื่อการบริหารราชการภาครัฐ” รัฐสภาพาร 55, 4 (เมษายน): 94 ซึ่งได้มองในเชิงมิติองค์ประกอบ และได้สรุปว่าบริหารจัดการที่ดี โดยภาพรวมจะต้องมีลักษณะและเงื่อนไขที่ประกอบไปด้วยหลัก 6 ประการ ซึ่งที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่หลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะ (public participation) คือกระบวนการที่ประชาชนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน (equity) ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการเข้าร่วมทางตรงหรือทางอ้อม โดยผ่านกลุ่มผู้แทนรายภูมิที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน โดยขอบธรรม การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเสรีนิรwanถึงการให้เสรีภาพแก่สื่อมวลชนและให้เสรีภาพแก่สาธารณะในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่สาธารณะ จะมีส่วนร่วมคือการมีรูปแบบการปกครองและบริหารงานที่กระจายอำนาจ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2544: 3-4) ในคู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบพหุภาคี ได้แก่ การบริหารที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย ตัดสินใจ หรือร่วมปฎิบัติงานโดยไม่ผูกขาดหรือรวมศูนย์อำนาจ

5) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความรับผิดชอบ มี 3 ข้อ

หนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรดำเนินการจัดการฝึกอบรม

ข้าราชการทุกระดับเป็นประจำเพื่อปรับปรุง เพิ่มพูนพุทธิกรรมด้านทัศนคติ ความรู้ หรือทักษะ ใน

เรื่องความสำนึกในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อสังคมหรือต่อหน่วยงาน โดยรวม โดยอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ควรประเมินผลด้วยว่าข้าราชการที่เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้ไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เป็นวิธีการบริหารงานด้วยการฝึกอบรมเพื่อให้การบริหารราชการของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สอง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรพัฒนาหรือฝึกอบรม

ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ในเรื่องการควบคุมดูแลข้าราชการผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสำนึกในความรับผิดชอบด้านกำลังพลต่อหน่วยงาน โดยรวม ซึ่งนอกจากการให้ความรู้แล้วผู้บังคับบัญชาควรรณรงค์ส่งเสริม ในเรื่องความสำนึกในความรับผิดชอบโดยใช้วิธีการบริหารจัดการที่เน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาปรับใช้ในการบริหารราชการ โดยการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น การให้รางวัลหรือจูงใจด้วยค่าตอบแทนตามความเหมาะสมในรูปแบบต่าง ๆ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้มีการพิจารณาลงโทษข้าราชการที่ขาดความรับผิดชอบโดยเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาหรือการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้น นั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ โควลิงค์ และ เมล์เลอร์ (Cowling and Mailer 1998 อ้างถึงใน mgrkt โภมลดิษฐ์ 2546: 156) ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี” ที่ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่มีแผนเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมด้านทัศนคติ ความรู้ หรือทักษะ โดยอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้การปฏิบัติงานในกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับวิธีการบริหารจัดการด้วยการฝึกอบรมเพื่อให้การบริหารราชการของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการที่เน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ โดยการให้รางวัลหรือจูงใจด้วยค่าตอบแทน นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรช วิรชันภิวารรณ (2548: 5) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ” กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขันความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น

สาม ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรมีความรับผิดชอบ เอาไว้ใจปัญหาและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี รับฟังและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สร้างระบบติดตาม

ประเมินผลที่ชัดเจน น่าเชื่อถือ และควบคุมตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับบุคลากรในเรื่องเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ และพฤติกรรมโดยการช่วยเหลือเอาใจใส่ผู้ได้บังคับบัญชา ทุกระดับด้วยความจริงใจและเท่าเทียมกัน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของข้าราชการ โดยรวม เนื่องจากเรื่องของแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร การให้ความสำคัญกับบุคลากรในเรื่องเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ และพฤติกรรม นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภารဓ (2550) ในบทความเรื่อง “แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ การประยุกต์และการพัฒนา” ค้นคืนวันที่ 18 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.wiruch.com> ที่ได้อธิบายไว้ว่า บุคลากร ในที่นี้หมายถึง แนวคิดที่เกี่ยวกับบุคลากรหรือทรัพยากรมนุษย์ที่อยู่ในหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายลูกจ้าง รวมทั้งผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ที่นำมาระบุกต์ให้เป็นแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย ทั้งนี้ อาจเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ เช่น การให้ความสำคัญกับบุคลากรในเรื่อง เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ และพฤติกรรม หรือด้านจิตใจ เช่น ค่านิยม จริยธรรม และจิตวิญญาณของบุคลากร

6) การบริหารจัดการด้านกำลังพลตามหลักความคุ้มค่า มี 3 ข้อ

หนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรดำเนินการพัฒนาหรือ

ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาทุกระดับในเรื่องความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านกำลังพลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น การวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายองค์กร การสร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อใช้ความรู้ความสามารถของกำลังพลอย่างเต็มที่และมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถสามารถของกำลังพล

สอง สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมควรควบคุมตรวจสอบการบริหารจัดการด้านกำลังพลอย่างต่อเนื่องและเข้มงวดเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด

สาม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมกำหนดตัวชี้วัดความคุ้มค่าที่มีประสิทธิภาพหรือตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลงาน เช่น กำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเปรียบเทียบกับความคุ้มค่าและประหยัดงบประมาณด้านกำลังพล รวมถึงเปรียบเทียบถึงอัตรากำลังพลกับปริมาณงานโดยนำเทคโนโลยีการจัดการสมัยใหม่เข้ามาปรับใช้เพื่อชดเชยการบริหารจัดการด้านกำลังพล โดยใช้คนให้น้อยที่สุดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำมารวบรวมทั้งหมดเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดต่อไป เนื่องจากความต้องการของผู้ศึกษาที่เกี่ยวกับการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับความคุ้มค่าแล้วนำมารวบรวมทั้งหมดเพื่อปรับปรุงแก้ไข นั้น สอดคล้องกับ

แนวคิดของ ชัชวาลย์ พัตศิวัช (2550) ในบทความเรื่อง “ธรรนาภิบาล : จากแนวความคิดสู่หลักปฏิบัติเพื่อการบริหารราชการภาครัฐ” รัฐสภาพาร 55, 4 (เมษายน) :77-78 ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญไว้ 7 ประการ ได้แก่ (1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายองค์กร วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร คือ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องการทำด้วยความระมัดระวัง และเป็นส่วนสำคัญของการจัดทำแผนกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงาน (vision and mission) องค์กรจึงเริ่มต้นที่การกำหนดวิสัยทัศน์และทบทวนพันธกิจภายใต้ภาวะแวดล้อมใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น หลังจากนั้น เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร เป้าหมาย และกลยุทธ์หลัก (2) การกำหนดตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายและผลการปฏิบัติงาน (performance indication and result area determination) การกำหนดปัจจัยหลักและตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลงาน เช่น ด้านสมรรถนะภายในองค์กร ได้แก่ บุคลากร โครงสร้าง กระบวนการ ด้านการเงิน ได้แก่ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ประหยัด ซึ่งในแต่ละด้านต้องมากำหนดตัวชี้วัดและรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้มีความสมดุลกัน (3) การจัดทำข้อตกลงเพื่อให้รับรู้ถึงเป้าหมาย (performance agreement) การบริหารแบบมุ่งเน้นเรื่องการความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าหมาย อำนาจหน้าที่ทรัพยากรที่ใช้ สิ่งตอบแทนที่จะได้รับ ระยะเวลาของสัญญา (4) การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology system) ในการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อนำมาสนับสนุนการตัดสินใจ การวางแผน การควบคุมงาน และการประเมินผลที่ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและตัวเลขต่าง ๆ มากขึ้น ความรู้และเครื่องมือของเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถทำให้การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น (5) การปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement) (6) การวัดและประเมินผลงาน (performance measurement and evaluation) ซึ่งเป็นการวัดผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เมื่อพบความแตกต่าง ก็นำมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป และ (7) การจัดવงกลไกการตรวจสอบ (accountability mechanism) การบริหารแนวโน้มที่จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นในการบริหาร สำหรับการปรับตัวขององค์กรภายใต้การเปลี่ยนแปลง

3.1.2 ข้อเสนอแนะอื่น เพื่อให้ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษารอบคุณเนื้อหาสาระที่สำคัญนอกเหนือจากข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีดังกล่าวแล้ว ผู้ศึกษาได้มีข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมอีก โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกำลังพล ด้านอำนาจหน้าที่ รวมทั้งด้านโครงสร้างและระบบ

1) ด้านกำลังพล สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานภาครัฐ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวง และมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการส่วนหนึ่งส่วนใด

ของกระทรวง ซึ่งมิได้แยกเป็นหน้าที่ของส่วนราชการอื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นหน้าที่ที่มีความหลากหลายในเชิงลักษณะงานฝ่ายอำนวยการ ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการด้านกำลังพลโดย

หนึ่ง ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นควรบริหารจัดการเพื่อความคุ้มครองให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ พร้อมกับให้ความสำคัญเรื่องสิทธิกำลังพล สวัสดิการข้าราชการชั้นผู้น้อย เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจในอันที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจอย่างเต็มกำลังความสามารถ พร้อมทั้งการส่งเสริมกำลังพลให้มีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อให้ก้าวทันวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา เหล่านี้จึงทำให้งานด้านกำลังพลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ทุกหน่วยยังคงรับผิดชอบพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ พัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่การเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทุกสายงาน ทำแผนพัฒนาบุคลากร เริ่มตั้งแต่การสร้างบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และจัดการปฐมนิเทศ ให้ความรู้เกี่ยวกับองค์กร และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้สอดคล้องกับลักษณะงาน เนพาะในส่วนของการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พลโทพิณภณณ์ สริรัตน์ (ตามข้อ 2.4 ข้างต้น และในภาคผนวก) ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ ข้าราชการบางส่วนขาดความสำนักในความรับผิดชอบต่อหน่วยงานและสังคม โดยรวม อีกทั้งผู้บังคับบัญชาบางส่วนขาดการควบคุมคุ้มครองให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสำนักในความรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจึงควร ให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการด้านกำลังพล โดยการควบคุมคุ้มครองให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ นอกเหนือไปในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั้น พอเทียบเคียง ได้กับแนวคิดของ จิรภรณ์ ปฐมกุลนิธิ (2546: 156) ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร” ได้อธิบายไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีความจำเป็นมากในปัจจุบัน ควรมีการส่งเสริมให้โอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยองค์กรควรลงทุนในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มากขึ้น ควรมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์มีความสามารถอย่าง ด้าน ควรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งทางด้านความรู้ (knowledge) ความเข้าใจ (understand) ทักษะ (skill) ทัศนคติ (attitude) จริยธรรม (ethic) ความร่วมมือภายในองค์การ ทัศนคติต่อองค์กรต่องานและต่อเพื่อนร่วมงาน การปลูกฝังค่านิยมร่วม จิตสำนักในด้านการพัฒนาตนเอง (self development) โดยการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ (EQ) และในส่วนที่

เกี่ยวกับจุดเน้นของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พลเอกศิรินทร์ ฐูปกล้า (2548: 42) ในประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา เรื่อง “การบริหารการพัฒนาองค์กร ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา” ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรควรเน้นที่การเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทุกสายงาน โดยการทำแผนพัฒนาบุคลากร เริ่มตั้งแต่กระบวนการสรรหาบุคคลที่มีคุณภาพ ความรู้ ความสามารถ และจัดกระบวนการพัฒนาตั้งแต่แรกเข้า คือการปฐมนิเทศ ให้ความรู้เกี่ยวกับองค์กร และปรับเปลี่ยนทัศนคติ วิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับลักษณะการให้บริการ แก้ปัญหาความทุกข์ของประชาชน รวมทั้งการเพิ่มความสามารถเฉพาะในด้านต่าง ๆ เช่น เทคนิคการสอนสอน เทคนิคการเจราไกกล่่อกลีบ เป็นต้น

สอง การลดอัตราประจำหน่วยและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอีกมาตรการหนึ่ง ของการพัฒนางานด้านกำลังพล กล่าวคือ จะสามารถทำให้ประหยัดงบประมาณด้านกำลังพล นำไปใช้เป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง และยังเป็นการแก้ปัญหาให้กำลังพลสามารถปฏิบัติงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การตัดสินใจแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานด้านกำลังพลในอนาคต ควรจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาเป็นการเฉพาะเพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติในการลดอัตรากำลังพลให้สามารถใช้บังคับโดยเคร่งครัด ได้อย่าง เสมอภาค เป็นธรรม และทั่วถึง

2) ด้านอำนาจหน้าที่ ซึ่งหมายถึง อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นที่มีต่อการบริการจัดการด้านกำลังพล กล่าวคือ สาเหตุของปัญหาของระบบราชการไทยที่สำคัญ คือ การปฏิบัติงานที่ล่าช้า เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2539 อ้างถึงใน สมชาย สุขสิริเสรีกุล 2545: 9) ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การปรับตัวของข้าราชการในระบบราชการไทยยุคปฏิรูป” ที่ได้วิเคราะห์ไว้ว่า สาเหตุของปัญหาของระบบราชการไทยที่สำคัญยิ่ง คือ การปฏิบัติงานที่ล่าช้า สำหรับเรื่องของการแก้ปัญหาความล่าช้านี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อุดร ตันติสุนทร (2548: 48) ในหนังสือ เรื่อง “อบต.ของเรา: ห้องถีนของเรา” ที่กล่าวไว้ว่า การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ควรให้มีการกำหนดให้ส่วนราชการปฏิบัติ เช่น ให้ส่วนราชการจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดของผู้ดำรงตำแหน่งได ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการ ในเรื่องนั้น โดยตรง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ในการกระจายอำนาจตัดสินใจดังกล่าวต้องมุ่งผลให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการบริการประชาชน ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการ ด้วยกัน ให้ส่วนราชการแต่ละแห่งจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงาน รวมทั้ง

รายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนเปิดเผยไว้ ณ ที่ทำการของส่วนราชการและในระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้ เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมการดำเนินการด้านอำนวยหน้าที่ดังต่อไปนี้

หนึ่ง ผู้บังคับบัญชาระดับสูงความ omn อำนวยด้วยสิ่งให้แก่ หน่วยงานระดับรองลงมาตามลำดับที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยตรง เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงงานที่ ซ้ำซ้อนให้มีความชัดเจนขึ้น สำหรับในด้านการพิจารณาความคิดความชอบต่าง ๆ เช่น การพิจารณา นำหนึ่ง การพิจารณาปรับข่าย ผู้บังคับบัญชาควรใช้อำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ และ ระบุยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ หลักเลี่ยงการใช้คุลพินิจส่วนตน รับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการด้านกำลังพล และ

สอง ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นควรให้ความสำคัญตามอัมนาจหน้าที่ อ่อนชิงจังในการผลักดัน ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง

3) ด้านโครงสร้างและระบบ หมายถึง โครงสร้างและระบบการดำเนินงาน ของหน่วยงานด้านกำลังพลต่าง ๆ ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยควร มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านกำลังพลให้เป็นแบบอย่างเดียวกัน มีการเชื่อมต่อข้อมูลโดยผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ และลดความซ้ำซ้อนของงาน ในเวลาเดียวกัน ควรกำหนดแนวทาง พัฒนานิคคลากรของหน่วยให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาระบบมาตรฐานข้อมูลกำลังพลให้เป็นแบบอย่างเดียวกัน เช่น ระบบงานฐานข้อมูลประวัติกำลังพล เป็นต้น เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่ดำเนินงานด้านกำลังพลด้วยความรวดเร็วถูกต้องทันเวลา มีความเสมอภาค โปร่งใส และ เป็นธรรมต่อกำลังพลโดยรวม นอกจากนี้ควรพัฒนาโครงสร้างหน่วยงานด้านกำลังพลของ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยให้มีหน่วยงานรองรับงานด้านการกำหนดมาตรฐานการ ตรวจสอบ กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานด้านกำลังพลต่าง ๆ กำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของการ ดำเนินงานด้านกำลังพลในอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางหรือแนวทางของกระทรวงกลาโหม ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่มีความเข้มแข็งเพื่อป้องกันและ ลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด และควรเชิญอดีตผู้บังคับบัญชาหรือ บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนในการควบคุมตรวจสอบการบริหารจัดการด้านกำลังพลของหน่วยงาน ต่าง ๆ ในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ในส่วนของการจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พลโทพิพากษณ์

สริวัฒน์ (ตามข้อ 2.4 ข้างต้น และในภาคผนวก) ที่ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ยังขาดหลักคุณธรรม, หลักความโปร่งใส, หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการหรือการปรับข้ายกกำลังพลเข้ารับราชการตามตำแหน่งต่าง ๆ ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นมาตรฐานแน่ชัด ทำให้ผู้มีอำนาจบางส่วนใช้อำนาจในการบริหารจัดการด้านกำลังพล ตามอำเภอใจและไร้ขอบเขต ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินการด้านกำลังพล ยกตัวอย่าง เช่น การบรรจุ การปรับข้ายก การพิจารณาบำนาญประจำปี หรือการพิจารณาลงทัณฑ์กำลังพล เพื่อให้ผู้มีอำนาจจะต้องใช้หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า มาใช้ประกอบคุลยพินิจในการตัดสินใจ และควรพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยจัดจากผู้บังคับหน่วยรองที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาหรือแต่งตั้งที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถช่วยเหลือให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะตามหลักดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจเพื่อให้สามารถสั่งการได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามหลักการและแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาระบบทรัพยากรัฐบาล จัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในครั้งต่อไป ควรดำเนินการดังนี้

3.2.1 ในการศึกษารัฐมนตรี ผู้ศึกษาได้นำตัวแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 6 หลัก มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์การบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ทำให้ได้ทราบและเข้าใจปัญหา แนวทางการพัฒนา ตลอดจนการเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการ และภาพรวมแนวโน้มการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและตามวัตถุประสงค์การวิจัยอย่างชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นตามหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และ หลักความคุ้มค่า ดังนั้น ในครั้งต่อไป จึงควรนำตัวแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ซึ่งอย่างน้อยก็จะเป็นการช่วยพิสูจน์ หรือยืนยันว่า ตัวแบบนี้มีเนื้อหาสาระที่ชัดเจนและครอบคลุมแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารจัดการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานอย่างยิ่งเมื่อนำไปวิเคราะห์หรือศึกษาเปรียบเทียบกับตัวแบบอื่น

3.2.2 ศึกษาในแต่ละด้านหรือแต่ละหลักโดยเฉพาะ เช่น หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักความมีส่วนร่วม เป็นต้น

3.2.3 ศึกษาหารายรูปแบบความคู่กัน เช่น การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ ความคู่กันการสังเกตหรือสัมภาษณ์

3.2.4 ศึกษาโดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ใหม่กขึ้น และนำมารวบรวม แล้วนำมารวบรวม เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการวิจัยคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันเพียงใด

3.2.5 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กับการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐอื่น หรือเปรียบเทียบ การบริหารจัดการหน่วยงาน ในระดับเดียวกันกับต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานของรัฐอื่นมีแนวทางในการบริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.6 ศึกษาแนวโน้มของการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ในศวรรษหน้า

3.2.7 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือฝ่ายการเมือง รวมทั้งศึกษาอิทธิพล ของนักการเมือง ในระดับชาติต่อการบริหารจัดการด้านกำลังพลของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

3.2.8 ศึกษาเชิงเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการ บ้านเมือง ที่ศึกษาระบบทั่วไป ที่มีการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อหาข้อดีข้อเสีย และนำไปสู่ การเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกำลังพลของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อไป